

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MAY 23, 1944 STEVILKA (NUMBER) 120

HUDI BOJI MED ČETNIKI IN JUG. PARTIZANI

Maršal Tito pravi, da odstavljeni vojni minister osebno vodi operacije proti Osvobodilni vojski

LONDON, 22. maja. — Maršal Tito je danes poročal o poostrenih bojih med četničimi in partizanskimi silami v Jugoslaviji. Tozadevni komunisti pravi, da je odstavljeni vojni minister zamejne vlade osebno poveljeval operacijam proti partizanom v pokrajini Sandžak.

Upanje na zblizanje splavalo po vodi

Sodeč po poročilu maršala Tita je vsako upanje, da bo prišlo do zblizanja med četniki in partizani ter da skupno udarijo po Nemcih, splavalo po vodi.

Poročilo s partizanskega glavnega stana pravi, da Mihajlovičevi četniki z nemškimi motornimi vozili sipljejo v Srbijo, kjer so Titove sile nedavno odprle ofenzivo proti Nemcem.

Bitka s četniki v Hercegovini

Do bitke s četniki, katere vodi Mihajlovič, je prišlo tudi v Hercegovini, kjer so partizani vrgli močne četniške in nemške sile nazaj v Trebinje, in pa v zapadni Bosni, kjer so partizani porazili četniške bataljone.

V bojih proti Nemcem so partizani zlomili nemški poizkus za podvzetje ofenzive v Istri, medtem ko maršal Tito javlja o nadaljevanju vročih bojov v Liki in Hrvaškem.

Napadi na nemške komunikacije v Sloveniji

Iz Slovenije se poroča, da so partizani tam tekom zadnjih dni pretrgli železniške zveze na progah Ljubljana-Trst in Ljubljana - Zagreb. Nemci so vsled teh napadov prisiljeni zaustaviti se na motorna vozila za prevoz čet na italijansko fronto.

Novi grobovi

AGNES ZALETEL

Po eno-tedenski bolezní je preminila Agnes Zaletel, rojena Sorce, stanujoča na 9627 Union Ave. Stara je bila 74 let in je bila doma iz Kamnika pri Ljubljani, odkoder je prišla v Ameriko pred 10. leti. Bila je članica društva sv. Rešnjega telefa. Tukaj zapuša žalujoča sinova Ignatiusa in Franka, hčer Mary, poročeno Dolinar, in vnukce. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 8:30 uri zjutraj iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave., in ob 9. uri v cerkev sv. Lovrenca, ter nato na Calvary pokopališče.

PETER FILIPOVIČ

Po 23 let trajajoči bolezni, je včeraj popoldne preminil v Galipolis, Ohio, Peter Filipovič, star 39 let. Tukaj zapuša žalujočega očeta Jakoba, stanujočega na 7446 Broadway, brate Josepha, Franka, Antona in Mike, ter sestro Anno Stack. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 10:30 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda Louis L. Ferfolia, 9116 Union Ave., v cerkev sv. Lovrenca in nato na Calvary pokopališče.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo uničeno in vse, kar ono predstavlja!

KAJ POROČA "N. Y. TIMES" O HOMATIJAH POVODOM SESTAVLJANJA NOVE JUGOSLOV. VLADE

"New York Times" je prinesel zadnje dni od svojih londonskih korespondentov več poročil z ozirom na položaj, ki se razvija v zvezi s prizadevanjem kralja Petra, da bi našel pot iz mučnega položaja, v katerem se je znašel z zamejno vlado vred, odkar je maršal Tito od Velike Britanije, Rusije in Zed. držav uradno priznan kot zavezniški poveljnik v Jugoslaviji.

Eno poročilo pravi, da kralj razpuščen Puričeve vlade najbrže ne bo nadomestil z novim ministrstvom, temveč da bo imenoval "kronski svet," sestojec iz enega Srba, enega Hrvat in enega Slovenca, ki bo vodil posle vlade v izgnanstvu, dokler se položaj ne razčisti, oziroma dokler se ne bo vlada vrnila v Jugoslavijo. V omenjenem svetu bi Srbe zastopal gen. Dušan Simović, Hrvate ban dr. Ivan Subašić, Slovence pa Izidor Cankar, bivši poslanik v Kanadi, ki je pred več meseci odstopil v znak protesta proti Puričevi vladi.

Toda Peter je naslednjega dne izjavil, da so vesti, da bo imenoval kronski svet treh mož "absolutno nesmiselne," in da bo nova vlada, kadar bo sestavljena, v polnem pomenu besede vlada.

Isto poročilo tudi omenja splošno razširjeno vest, da je premijer Churchill v razgovoru s Petrom svetoval, da kralj poda javno izjavo, da se ne bo vrnil v Jugoslavijo, dokler ne bo ljudstvo imelo prilike glasovati, ako želi monarhijo, da pa je Peter tozadevno sugestijo zavrnil.

Medtem ko je "Associated Press" v soboto poročal iz Londona, da je kralj odstavljen Puričovo vlado in poveril sestavo novega kabineta dr. Subašiću, pa je "United Press" istega dne poročal, da so Purič in dva druga ministra zamejne vlade, ki so v Londonu, trdili, da jih kralj do takrat še ni obvestil dasiravno so priznavali, da se bo to najbrže vsak čas zgodilo.

K zapletenosti položaja prispeva tudi dejstvo, pravijo poročila, ker dosedanja zamenja vlada sploh ne more funkcionirati, niti ne more imeti kralj z njo nobenih posvetovanj, ker ne poseda kvoruma. Purič in dva ministra se nahajajo v Londonu, dva ministra sta še vedno v Kairu, dočim se gen. Mihajlovič, ki je bil vojni minister zamejne vlade, nahaja v Jugoslaviji.

Nova vlada, katero menda sedaj skuša sestaviti hrvaški ban Subašić, bo peta jugoslovanska vlada izza 1941, ko je Jugoslavija stopila v vojno.

ZENA NE MORE DOBITI RAZPOROKE OD MOŽA V ARMADI, AKO NI O TOŽBI OSEBNO OBVEŠČEN

Včeraj je okrajni sodnik Samuel H. Silbert podal odločitev, od katere bo prizadetih na stotine razporočnih tožb, ki so naperjene proti moškim in ženskam, ki se nahajajo v obo-roženih silah. Sodnik Silbert je odločil, da sodnija ne more zaslišati nobenega razporočnega slučaja, dokler ni dokazano, da je bila tožena stranka dejansko obveščena o tožbi, ki je naperjena proti nji, ne glede na kraj, kjer se sedaj dejansko nahaja, bodisi tu v Ameriki ali v inozemstvu.

V preteklosti se je razporoke dajalo, potem ko se je sodnija predložilo dokaz, da je bila tožena stranka bivačica izven države Ohio, "uradno" obveščena potom oglasa v časopisu, ki služi kot legalno glasilo. Toda sodnik Silbert je odločil, da legalno bivališče osebe, ki služi v obo-roženi sili, je še vedno isto kot je bilo pred vstopom v obo-roženo silo, in da so z legalnega stališča take osebe še vedno smatrane za prebivalce države Ohio.

To odločitev je podal sodnik

Silbert v tožbi Mrs. Elizabeth Clay iz Lakewooda, ki je pretekli mesec vložila tožbo za razporoko proti svojemu možu Rolla E. Clay-u, ki je stotnik pri artileriji in se nahaja v inozemstvu.

PRODUKCIJA BARK ZA INVAZIJE NARASTLA

WASHINGTON, 22. maja. — Komisija za vojno delovno silo naznanja, da se je produkcija posebnih bark, ki so namenjene za izkrcanje čet pri invaziji, v aprilu narastla za 35 procentov, oziroma, da je sedaj dva procenta večja kot je predvideval produkcijski program.

POPRAVEK

V soboto smo poročali, da je rojak Valentin Pirc, 1011 E. 61 St., v petek večer zgubil \$12 v bližini državne prodajalne žganja na E. 62 St. in St. Clair Ave., toda denar je bil zgubljen v prostori trgovine, predno je Mr. Pirc kupil žganje.

VOJNA V ENIWETOK

Hvaležna mati in oče neseta svoja dva naga otroka na krov čolna, ki so ga ameriške obrežne straže privesale k obrežju Eniwetok v Maršalskih otokih, malo pred spopadom med našimi in japonskimi četami. Prestrašene domačine se je odvedlo na varno.

Zbornica odobrila ordinanco za nižje električne cene

Mestna zbornica je snoči z 32 glasovi proti 1 sprejela novo ordinanco, glasom katere se imajo računski clevelandskih konzumentov Cleveland Electric Illuminating Co. znižati za \$1,200,000 na leto, ako se vključi tudi konzumente v predmestjih, pa ima letna redukcija znašati \$1,970,000.

Kakor je preračunano, ima povprečen letni prihranek za posameznega konzumenta znašati \$6.00. Proti je glasoval edino councilman Edward Pucel, ki je rekel, da bi na podlagi števil, katere je sestavil poseben ekspert, ki ga je mesto dobilo iz New Yorka, morala biti redukcija večja.

Kompanija se bo zoperstavila

Nova ordinanca ima stopiti v veljavo 7. julija, ko poteče sedanja 4-letna pogodba z električno družbo, ampak predsednik korporacije, Eben G. Crawford je snoči izjavil, da družba novih cen "ne more sprejeti," iz česar se sklepa, da bo kompanija proti novi ordinanci vodila boj na sodniji.

Družba je ves čas, odkar se je začela akcija za nižje cene, trdila, da največ, kar more narediti vprico neurejenih svetovnih razmer, je to, da bi pristala na podaljšanje stare pogodbe do julija 1945.

Nov Patrijarh v sovjetski Rusiji

MOSKVA, 21. maja. — Danes je 67 letni metropolit Aleksej iz Leningrada in Novgoroda, postal izvršujoči patrijarh ruske pravoslavne cerkve in zavel mesto patrijarha Sergeja, ki je nedavno umrl.

Formalna izvolitev Alekseja je gotova, toda znano ni, kdaj se bo sestal cerkveni svet za volitve. Izvršujoči patrijarh je ob nastopu svojega mesta naslovil na Stalina prisrčno osebno pismo, v katerem je med drugim rečeno, da "je Bog v svoji modrosti" poskrbel, da je naša slavna domovina dobila tako modrega voditelja kot je Stalin in podal zagotovilo lojalnega sodelovanja z vlado za dobro, sovjetskega ljudstva.

Metropolit Sergej velja za vneta domačina. Ko so Nemci oblegali Leningrad, ni hotel zapustiti mesta, za kar je bil odlikovan s posebno Leninovo medaljo.

MOŽ UMORIL ŽENO IN IZVRŠIL SAMOMOR

MICHIGAN CITY, Ind. — Charles Eastman, star 48 let, čičaški "wrestler," ki je bil znan kot "Gorilla Grubmeyer," je ustrelil svojo 27-letno ženo, ki ga je nedavno zapustila, potem pa je izvršil samomor.

Licence za bicikle

Vse bicikle, ki se jih najde na ulicah brez licence za leto 1944, bo policija od sedaj naprej vze-la na najbližnjo postajo, in ako po preteku 10 dni lastnik ne pride tja in predloži novo licenco, bo kolo spravljeno v shrambo na 3735 Cedar Ave.

Srna blizu Fremonta

Neki prebivalec občine Ballville blizu Fremonta, Ohio, je te dni poročal, da se je prvič po več letih tam videlo srno. Bila je samica, tehtajoča kakih 150 funtov.

Komunisti razpustili stranko in se izrekli za Roosevelta

NEW YORK, 22. maja. — Včeraj je bila tukaj ameriška komunistična stranka uradno razpuščena, nato pa pretvorjena v nestransko organizacijo s političnim poslanstvom in se izrekla za četrti termin predsednika Roosevelta.

Konvencije, ki je trajala štiri dni, se je udeležilo 402 delegatov in namestnikov iz 44 držav, in vršila se je v Riverside Plaza hotelu na 73. cesti. Novo ime organizacije je Komunistična politična zveza (Communist Political Association).

Earl Browder, ki je bil predsedniški kandidat stranke leta 1936 in 1940, je imel govor, v katerem je apeliral za ponovno izvolitev predsednika Roosevelta.

Konvencija je pozneje sprejela resolucijo, v kateri se odobrava Rooseveltovo vojno politiko sodelovanja Združenih narodov v znamenju sporazumov, ki so bili doseženi v Moskvi in Teheranu, v svrhu poraza nacizma in poveljevanja kooperacije, ki naj narodom sveta zajamči trajen mir.

F. D. R. SE PODVRŽE ZDRAVNIŠKI PREISKAVI

WASHINGTON, 22. maja. — Predsednik Roosevelt se bo enkrat ta teden podal v mornariško bolnico, kjer se bo podvrget temeljiti zdravniški preiskavi. Njegov osebni zdravnik je sicer prepričan, da bo predsednik po enomesečnih počitnicah na jugu zopet v najboljšem zdravstvenem stanju, ampak hoče biti znanstveno gotov, da je njegova diagnoza pravilna.

Domneva se, da bo ta ugotovitev odstranila zadnje pomisleke, ki bi jih predsednik utegnil imeti glede kandidature za četrti termin.

Pomoč za izgubljena dekleta

Miss Katherine Lenroot, ravnateljica otroškega oddelka v delavskem departmentu, Washington, D. C., je včeraj na konvenciji National Welfare Federation, ki se sedaj vrši v Clevelandu, rekla, da ni dovolj, da se mlada dekleta, ki zaidejo na slaba pota, zapre in podvrže zdravljenju, ako trpijo na spolni bolezni, potem pa postavi na ulice, da si same pomagajo kot vedo in znajo. Poskrbeti bi se moralo, da dobijo primerna stanovanja in delo, je rekla Miss Lenroot, drugače bodo kmalu zopet tam, kjer so bile, predno so prišle oblastim v roke.

Ničvredni starši

Pred neko gostilno na W. 25 St. je v soboto policija našla štiri jokajoče deklice, stare od 6 do 11 let. Povedale so, da čakajo na očeta in mater, ki sta v gostilni pijančevala. Oče, 35-letni delavec Arthur Gross, in njegova žena Helena, stara 33 let, sta bila odvedena v ječo, deklice pa so bile začasno poslane v otroški zavod.

Časnikar iz Rusije

V petek zvečer bo govoril v hotelu Carter znamenit vojni korespondent Henry Shapiro, ki se je pred kratkim vrnil iz Moskve, kjer se je nahajal skozi zadnjih sedem let. Shapiro je bil v Stalingradu, ko so ga Nemci oblegali in bil je prvi tujezemski časnikar, ki je poročal svetu o herojski obrambi Leningrada.

Nočne zračne bitke nad Nemčijo; ameriške čete samo 18 milj od Anzio

Tekom dneva je 3,000 zavezniških letal bombardiralo Kiel in nacijske obrambe v Calaisu, Franciji in Belgiji

LONDON, torek, 23. maja. — Intenzivna zračna ofenziva na Hitlerjeve proti-invazijske obrambe se nadaljuje z nezmajljivo besnostjo. Danes ponoči so se širom Evrope vršile ljute zračne bitke, ko je britska letalska sila vodila napad na razne nacijske tarče.

Nočni napad je sledil dnevnemu zračni ofenzivi, v kateri je nad 3,000 ameriških bombnikov in bojnih letal, skupno z drugimi zavezniškimi zračnimi silami udarilo nemško submarinsko bazo v Kielu in ob Rokavskem prelivu v Calaisu, kakor tudi razne druge nemške tarče v okupirani Franciji in Belgiji.

Silna zračna bitka nad Porurjem

Nemški radio je naznanil, da so nemška letala tekom prvih 15 minut zračne bitke zbila 25 britskih velikih bombnikov in da je ob 2:25 zjutraj bitka še vedno divjala.

Tekom noči se je čulo nad Rokavskim prelivom dvoje skupin britskih bombnikov, ki so bili na poletu proti Nemčiji. Nemški radio je poročal, da je do spopada prišlo blizu Dusseldorfa, važnega prometnega središča v Porurju.

GEN. CLARK JE KOMAJ UŠEL SMRTI

NEAPELJ, 22. maja. — Ko se je gen. Mark W. Clark, poveljnik 5. armade, v "jeepu" nahajal na inspekciji fronte, je 25 čevljev od njega eksplodiral "zapuščeni" nemški anti-letal-ski top. En vojak je bil težko ranjen, več drugih, ki so se nahajali dalj od topa kot gen. Clark, pa je dobilo lahkejšje poškodbe, dočim je gen. Clark ostal popolnoma nedotaknjen. Nemci čisto nistavijo take "pasti" za sovražnika, kadar so prisiljeni na umik.

Poslovanje racijskega odbora št. 6 suspendirano

Pokrajinski ravnatelj OPA urada Birkett L. Williams je včeraj ustavil vse nadaljno poslovanje racijskega odbora št. 6, čigar tajnik je obtožen velikih sleparij z gasolinskimi kuponi, in vseh 21 uslužbenecv je bilo za nedoločeno dobo poslanih na dopust. Odborovi klerki za živilsko racijo bodo v bodoče poslovali v distriktnem uradu OPA. Williams je obenem nujno pozval zveznega distriktnega pravdnika Don Millerja, da zvezna velika porota takoj prične preiskavo gasolinskih sleparij.

Napredovanje ameriških čet na italijanski fronti

LONDON, torek 23. maja. — Ameriške čete nadaljujejo z napredovanjem proti severu in se sedaj nahajajo samo še 18 milj od mostišča pri Anzio.

Nemci so včeraj vrgli proti Amerikancem vse rezerve, ki so jih imeli na razpolago, s čemur se jim je posrečilo vreči ameriške prednje straže iz Terracina na obali, odkoder vodi pot proti pontinski dolini.

Odločilna borba v teku

Nemci so vrgli v boj kakih 17 divizij, oziroma okrog 17,000 mož na fronto južno od Rima, in razvila se je borba, ki utegne biti odločilna.

Neki zavezniški predstavnik Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varovalnih znamk!

Frank Samsa, sin Mrs. Frank Samsa, 19808 Kewanee Ave., je bil dne 16. maja zaprisežen kot Warrent Officer, in se je dne 19. maja podal v službo k mornarici v Washington.

Zapisnik

SEJE IZVRŠNEGA ODBORA
SANSa 12. APRILA 1944
(Nadaljevanje)

SANSova naloga je narodu pomagati do osvoboditve in pomagati osvoboditi izpod tujčevega jarma vse one slovenske kraje, ki po vsej pravici pripadajo Sloveniji. To je naša naloga, notranje zadeve pa pripadajo narodu samemu onstran morja, da jih reši in določi, kakor jih sam hoče.

Zato je pa potreba, da SANS sedanjio politiko opusti in vodi po smislu resolucij in to popolnoma nepristransko.

Da je bil SANS do sedaj zelo enostranski, bi lahko navedel razne dokaze, mislim pa, da dovolj, če spregovorim o "potatistu" iz ljubljanskega Jutra od 23. in 24. septembra.

Ko je omenjeni list, "Jutro" poročal o umeščenju Leona Rupnika kot predsednika ljubljanske uprave, je povedano, da je Rupnik v svojem govoru tudi škofa Rožmana pozdravil. Iz tega je torej sklepati, da se je došle afere tudi škof Rožman udeležil.

Uprava SANSa je to poročilo takoj pograbilo in dala ponatisniti v raznih časopisih.

Zakaj je bilo to napravljeno? Ali zato, ker je bil general Rupnik imenovan za predsednika ljubljanske uprave?

Zdi se mi, da ni bilo to storjeno iz razloga, ker je bil Rupnik ustoličen za predsednika ljubljanske uprave, pač pa je bilo to napravljeno v prvi vrsti zato, ker je bil pri dotični ceremoniji prisoten tudi škof Rožman.

Po mojem mnenju je bilo to napravljeno namenoma, češ, le pogledjte, kaj delajo "klerikalci". Le pogledjte jih, kakšni so. Ko je bil zastopnik Hitlerjeve banke umeščen za predsednika ljubljanske uprave, je bil navzoč škof Rožman.

To je bilo namenoma napravljeno, samo da se zopet nekaj blata vrže na katoliško mislečo Slovence.

Iz Rupnikovega govora je razločljivo, da pri njegovem ume-

ščenju ni bil navzoč samo škof Rožman, pač pa so bili prisotni oblastni predstavniki, predstojniki raznih uradov in visoki uradniki pokrajinskih uprav.

Prepričan sem, da to niso bili samo "klerikalci". Gotovo je bilo med temi visokimi uradniki precejšnje število liberalcev, nacionalistov, socialistov in raznih brezvercev, toda izmed vseh teh se je vzelo samo škofa Rožmana na piko. To je dokaz, kako enostransko se pri SANSu dela. Zato pa proti takemu početju prav odločno protestiram.

Jaz nisem pooblaščen škofa Rožmana tukaj zagovarjati. On mojega zagovora tudi ne potrebuje. Rečem pa, da kdor pozna škofa Rožmana vsaj toliko, kot ga poznam jaz, mi bo potrdil, da ga ni v Sloveniji bolj navdušenega Slovenca kot je škof Rožman. Osebnost ga poznam in vem, kaj govorim. On ni samo cerkveni predstojnik, pač pa tudi predstojnik in voditelj zavednega katoliškega naroda v Sloveniji.

Če se je škof Rožman odzval povabilu in se udeležil Rupnikovega umeščenja, je storil to, kar bi vsakrati izmed nas napravil, če bi bil na njegovem mestu.

Ako ste obkoljeni od sovražnika, ki vam grozi s smrtjo in uničenjem vsega, kar imate in kar zastopate, se boste ukazu pokorili, or else...

Takim ukazom se v starem kraju dandanes pokori marsikateri Slovenec, bodisi katoličan ali nekatoličan. Upoštevati je treba razmere in okoliščine, v katerih se naš narod v stari domovini nahaja. Noben zaveden slovenski rodoljub ni prijatelj Hitlerjeve bande. Ako se pa zatajevalno pokorijo Hitlerjevemu gestapovskemu ukazom, je v to prisiljen, če hoče ostati pri življenju.

Vprašam tudi, kje je dobila uprava SANSa, nalogo napadati in kritizirati škofa Rožmana zaradi njegovega pastirskega lista?

Komu so okoliščine in razmere v Sloveniji bolj poznane, nam v Ameriki živčim, ali o nim, ki v njih živijo?

Škof Rožman živi v Sloveniji, on vidi, kaj se godi. Njemu so razmere znane. On vidi in zna, kaj se kuje in kaj se namerava storiti. Na podlagi vsega tega je potem pastirski lista vernike opozoril na grozodejstva, ki se vršijo in ki se nameravajo v bodoče po zločinah izvršiti. S tem je storil s am svojo dolžnost kot škof in predstavnik vernikov.

Kje je dobila uprava SANSa nalogo, vmešavati se v te zadeve?

SANSova naloga je tudi bila, pomagati in delati nato, da bi prišlo do sporazuma in edin-

SLIKE AMERIŠKIH BOJUJOČIH SE MOZ

Na levi je poročnik (j. g.) Lloyd Milligan, mornariški bombni pilot, se kratkočasi z vezeno med časom, ko čaka na povelje: Pilotje, zasedite letalo! Na sredi: Ves materijal, ki je bil na razpolago, se je poslalo za gradbo zrakoplovišča, ki so ga zavezniški inženirji postavili blizu Nettune, v Italiji. Na desni: Poročnik (j. g.) Eugene Hanks poroča potom "loud speakerja" kako je v petih minutah tekom njegovega prvega napadalnega poleta, zbil pet japonskih letal.

stvenosti med ameriškimi Hrvatimi in Srbi.

Naloga SANSa je bila in je, delati nato, da bi prišlo med ameriškimi Slovenci, Srbi in Hrvati do prijateljskih odnosov.

Jeli SANS vršil to nalogo? Ravno nasprotno!

Danes je med Srbi in Hrvati večji razdor kot je bil kdaj prej. In ne samo to; danes je večji nesporazum med ameriškimi Jugoslavlani kot je bil kdaj med nami.

To pa še ni vse. Celo med nami ameriškimi Slovenci so gotovi člani SANSa uničili ono sloglo in ono edinstvenost, ki je bila med nami skozi kongres dosežena.

Namesto slogle se seje razdor in nesporazum.

Bo li SANS to delo nadaljeval?

Ako hočete, da se SANS obdrži, se morajo opustiti vsi napadi na "klerikalce" in na vse druge stranke.

Opustiti se mora vse delo, tikaajoče se notranje uprave in notranjih političnih zadev Slovenije in bodoče Jugoslavije.

Opustiti se mora vse, kar bi povzročalo nadaljni prepir in razdor med ameriškimi Slovenci in sploh Jugoslavlani.

Vse delo SANSa od sedaj naprej se mora vršiti točno in natančno po dovoljenih, inkorporiranih v resolucijah, sprejetih na kongresu in v resoluciji rev. Vodnika.

Zato izjavljam:

Jaz in oni katoliško misleči Slovenci in Slovenke, ki jih tukaj zastopam, želimo, da SANS ostane. Zahtevamo pa, da se vse poslovanje vrši natančno po določenih, izraženih v zgoraj omenjenih resolucijah.

Izjavljam dalje, da jaz in o-

ZAROČENCA

Milanska zgodba iz 17. stoletja

Odkril in prenašal Alessandro Manzoni

Poslovenil dr. Andrej Budal

(Nadaljevanje)

"To je beseda: obesiti, brez usmiljenja."

Trebalo bi temeljitih preiskav," je vpil župan.

"Kakšnih preiskav?" je še glasneje vpil grof Attilo. "Pravica na čez: pograbili bi tri ali štiri ali pet li šest izmed onih, ki so po javnem mnenju najbolj bogati in najbolj pasji — pa na vešala!"

"Zgledi, zgledi! Brez zgledov ne opravimo ničesar."

"Na vešala! Na vešala! In žito bo vsepovsod prihajalo na dan."

Kdor je kdaj stopal po semnju in mu je bilo dano uživati skladnosti, ki jo uprizarja družba glumačev, ko med eno točko in drugo vsakdo uglašuje svoje godalo in škriplje po njem na vse pretege, zato da bi ga razločno slišal sredi hrupa drugih, ta si naj predstavlja, da je takšno bilo tudi soglasje tistih pogovorov, če jih smemo tako imenovati. Med tem so nalivali in znova nalivali tisto slavno vino in v slavo speve nanj so se, kakor je bilo pravično, mešala mnenja iz gospodarskega pravoslovja, tako da sta se najglasnejše in najčestje slišali besedi: "ambrozija" in "na vešala."

Don Rodrigo je medtem pogledoval, na edinega gosta, ki je molčal; videl ga je, kako sedi trdno na svojem mestu, brez vsakega znamenja nepotrpežljivosti ali naglice, ne da bi kakorkoli hotel opominjati, da čaka, toda z izrazom trdnega sklepa, da ne odide, dokler ne bo zaslišan. Rad bi ga bil odslovil ter se odtegnil pogovoru z njim;

ni, ki jih tukaj zastopam, hočemo in želimo z našo pomočjo s SANSom sodelovati in to popolnoma v smislu in določenih, izraženih v omenjenih resolucijah. Naglašam pa, da oni, ki s tem ne soglašajo in ki gori omenjenih resolucij upoštevati nečejo, naj SANS zapustijo.

SANS je bil ustanovljen kot nepristranska in nadstrankarska organizacija in mora kot tak ostati.

12. aprila 1944.

Josip Zalar, blagajnik SANSa.

P. S. — Ker ne vem, kdaj bo zapisnik današnje seje priobčen v časopisih in ker želim, da so oni, ki jih tukaj zastopam, o mojem stališču pri SANSu kakor hitro in docela informirani, zato bom to, kar sem vam tukaj povedal, kakor hitro mogoče razposlal na uredništva listov za priobčitev.

(Se nadaljuje)

SOAP-AND-WATER TREAT—National Negro Health Week, April 2-9, has an ally in this Los Angeles baby who shows a Red Cross Home Nursing class how much he likes soap and water. His mother has just received her home nursing badge from the nurse-instructor.

NERVOUS, RESTLESS HIGH-STRUNG, BLUE FEELINGS

On "Certain Days" Of The Month?

Do functional periodic disturbances make you feel nervous, irritable, cranky, fidgety, tired and "dressed out"—at such times?

Then start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms. Pinkham's Compound is made especially for women. Taken regularly—it helps build up resistance against such distress. Thousands upon thousands of women have reported benefits! A grand thing about Pinkham's Compound is that it contains no harmful opiates. It is made from nature's own roots and herbs (plus Vitamin B). Here's a product that helps nature and that's the kind to buy! Also a fine stomachic tonic! Follow label directions. Worth trying.

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

Buy War Bonds

NOVICA

IMA LE TEDAJ
SPLOŠNO VREDNOST
KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

At Japan's Gate

PACIFIC PROGRESS

1. U. S. forces, firmly entrenched in the Marshalls, have ideal air-naval bases to smash the Jap island defenses.
2. Panage, about 600 miles west of the Marshalls, has been pounded repeatedly from the air by U. S. planes.
3. Truk, 440 miles west of Panage, once Japan's strongest outpost, has also been neutralized by air assaults.
4. Palau, now more important than Truk, the key to South China bases via the Philippines, only 500 miles away.
5. The Philippines remain one of our main goals in the western Pacific as stepping stone to China and Japan.
6. China's south coast, less than 400 miles from the Philippines, would open door to the Japanese mainland.
7. The war with Japan will be settled on Chinese soil, say many experts as Nimitz approaches by sea.

Soundphoto—Secretary of Navy Frank Knox recently stressed the importance of the terrific war-lanes delivered to Truk and Palau and the manner in which these terrific victories had stepped up the pace of the Pacific war. The arrow indicates the direct line of progress. Not shown in black is the recent conquest of the air bases around Hollandia, big Jap airbase on the North coast of Dutch New Guinea. Possession of these airbases will put MacArthur's bombers within 1000 miles of the Philippines.

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVUGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

"Gospa Helena, zdi se mi, da govori iz vas zopet oni prekleti brdovski pop."

"Memento mori!" se zasliši v tem hipu od vrat vzviših glas. Vstopi duhovnik majhne postave, z dolgo črno brado — škof Jurij Drašković. "Do mojih ušes je prišla žalostna vest, da je dopadlo Vsemogočnemu vzeti v tem usodopolnem času življenje poglavarju kraljevine. Prišel sem, da obiščem te dvore žalosti in da pomolim za dušo pokojnikovo."

Drašković poklekne pred krsto in prične glasno moliti, ko izusti razločno in glasno besedico "Amen", zgrabi Ferenc nekaj za srce.

XV.

Medtem ko se je razlegal nad mestom Zagrebom žalostni glas zvonov, ki so naznanjali, da je kraljevina izgubila bana, sta sedela v brdovskem župnišču dva človeka, domači župnik Ivan Babič in svetei človek, visok, lepe rasti, bistrih, rjavih oči, iskrenega, zdravega lica in dolgih brk. To je bil gospod Stefan Grdak in Fletinca, plemić priževski, poslan od kraljeve svetlosti.

"Hvala vam, častiti gospod," reče plemić duhovniku, "za pojasnila, ki ste mi jih dali. Kraljeva svetlost me je poslala nalašč, da oskrbujem v imenu kraljeve blagajne Heningovičino polovico posestva, dokler se ne konča pravda. Prav nič ne dvomim, da gospa Uršula zmagaja vsaj polovico, ker je naposled to njena dedščina in se je Tahi polastil tega po krivici. Toda na dvoru vedo, da je ta gospod vrhovni konjar divjak

brez para in bojim se še tudi sedaj zla, dasiravno je kralj nekoliko pravičnejši od svojih lakomnih svetovalcev, ki jih je znal gospod Tahi podkupiti. Da govorim resnico, pravzaprav nisom niti marali, da bi država začasno oskrbovala Heningovičino polovico, češ, da se je bati krvi. Mogoče, ali cesarska blagajna rada pobira zlate dohodke in rada kaj oskrbuje, ker nima v svoji mošnji nikoli denarja. Nobenega znanca nisem imel v tem kraju, razun vas, ki vas poznam že od mladih nog kot pošteniaka. Zato sem prišel k vam po pojasnila; prosim vas, da mi pomagate pri tem težavnem poslu, ker imam nalogo, da napravim v tem morebiti kratkem času svojega bivanja zopet red, ki, kakor čujem, pod Tatom ne cvete."

"Zalibob da ne," potrdi župnik. "Bog mi je priča, da vam, gospod Stefan, nisem govoril več, kakor je res, in hvala Bogu, da ste prišli, ker bo Tahi moral kraljevega človeka poslušati."

"Ne vem, če ga bo," odmaje Grdak z glavo; "ko sem prišel zjutraj na Susjed ter se izkazal s kraljevim pismom, mi prično Tahovi posli že prvi hip metati polena pod noge; Peter Petričević mi ni dal ključev, vsi so se me ogibali, a jaz sem stal, Bog mi odpusti, kakor grešnik pod vešali. A gospoda se je zmotila. Grdak se ne pusti od gospode voditi za nos. Jaz ne odjenjam in hodim po ravni poti."

"Tako je tudi prav, gospod Stefan, in to je edina pot, da si pridobite ugleda. Priporočam vam posebno ta siromašni narod, ki poti pod Tatom krvavi pot. Pri svojem poštenju in pri-segi vam povem, da take grozovitosti še ni videl človek, kakršno uganja Tahi s kmeti. Na posled so sicer malone vsi velikaši nasilni, to jim je menda v krvi, toda Tahi je tak, kakor da se ga ni prijel sveti križ, kakor da ima v svojih prsih kamen mesto srca. Kaj sem jaz vse skušal! Mrzi me, ker se vmešavam v njegove posle, toda duhovnik sem, moram, kdo naj brani čredo pred volkom, ako ne pastir? Ponižal sem se radi ljudstva ne samo enkrat. Jaz sem izpovednik gospe Helene Tahove in sem ji večkrat govoril in jo tudi grajal; Helena ima, dasiravno je tudi ona cela divjakinja, srce in zdi se mi, da se moje grajanje prijemlje po malem njenega srca, ali

ZASČITA ZA NAJBOLJŠEGA PRIJATELJA ČLOVEKA

Pes, najboljši prijatelj človeka, najde pomoč pri društvu za zaščito živali v Chicagu, kjer se poškodovanim živalim nudi brezplačno postrežbo. Lansko leto je društvo sprejelo 35,830 zapuščenih živali. Slika kaže lastnike psov, ki čakajo s svojimi živalmi na glavnem stanu, pomoči.

Ferenc Tahi je zver in celi kraj ga proklinja. Kar sem živ, še nisem videl takega grozoviteža, ki mu je največja slast, da muči do smrti ubogi narod. Pravil sem vam o Mogajčiču, o Stefanu, o Sabovem in o drugih zločinih, a to še ni niti polovica. Kmet je vedno v skrbeh za svojo ubogo lastnino, ker Tahi prežene kar polovico vasi od posestva in obdrži zemljo zase ali pa jo daruje svojim hudobnim slugam.

Davek je proti postavi povelja za polovico; na vsakem posestvu je postavil vešala in pravi, da mu ne tekne obed, ako ne vidi, da se guga kak "kmečki pes" na vešalih. Skratka, tu ni sodišča, ni zakona, ni duše, ni Boga! Srca narod nima hudobnega srca, a ima kipečo kri, naš narod je nezaupljiv, ker vidi, da so gospodje, ki so mu postavljali za poglavarje, volkovi in hujski ko Turki, da oni, ki bi morali biti vzor narodu in ga ljubiti, gazijo vse, kar je svetega. Je-li potem čudno, ako postane narod zver in bojim se, da bo katerega izmed teh bolela glava, ako se tleča mržnja ne pogasi z blagohotnim postopanjem."

"Tudi jaz sem plemić," odvrne Grdak, "toda moja zibel ni tekla v visoki, zidani dvorani, ampak pod leseno plemiško streho. Zaklinjam se vam, častiti gospod, da bom branil ta bedni narod, ki je ustvarjen po podobi božji, kakor mi."

"Bog vam povrni," reče Babič.

"Povejte mi, kakšni so Gregorijanci?" vpraša Grdak.

"Gregorijanci? Ej, Ambroz je pošten človek, stara hrvaška kri. Toda Stepu ne verujem. Tudi on se priljuje kmetom, toda, ako nadvlada, bo tudi on obešal kmete, kakor Tahi. To je besen človek, ki bo spravil tudi svojo dobro ženo v grob."

"Zaupajte mi," konča Grdak, "kar sem rekel, bom držal. Ukrotil bom gospoda Ferencu, jaz ali on."

"Bog daj!" konča župnik.

XVI.

Gospod Tahi je počastil danes gospoda podbana Ivana Forčiča, ki je rad zahajal v goste pod gosposki krov, kar si lahko opazil na prvi pogled, na velikem trebuhu in rdečem nosu. Podban se je silno potil za obilno mizo ter si neprestano otiral z nosa znoj. Za mizo sta sedela oba gospoda in se menila o državnih poslih, a gospa Helena ju je poslušala, sedeč zraven ognjišča, odeta z mehkim plaščem. Lice je imela blede in upadlo; stiskajoč ustnice, je gledala predse s sklonjeno glavo, a v punčici očesa ji je vzplamtel včasih o ni mrzlični plamen, ki je znamenje skorajšnje smrti.

"Naj lajajo," vzklizne Tahi po končanem obedu s smehom, "naj vpijejo, jaz bom delal, kar je meni drago. Zemljo morajo poljubiti pred menoj ti kmečki psi in mir bo. Ako jih je Heningovica krotila z bičem, jih bom jaz s škorpjoni. Vem, da so besni, vem, da po celem okraju vre, toda, ali nisem vrhovni konjar? Se bom pač razumel na to in ukrotil to beraško živino?"

"Optime, spectabilis domine," se nasmehe podban in male pijane oči se mu zasvetijo kakor jabezcu. "Da, ško-škorpjoni! Tega jim je treba, tega! Ali nismo mi gospoda?"

"Iz kraljevske kancelije so mi poslali na vrat tega lopova Grdaka, ki mi hodi po hiši kakor jež. Le naj! Bom že podkuril temu ogleduhu, da bo pobegnil od same glavoboli in pobrigati se hočem, da me reši moj požunski prijatelj te kuge."

"Optime dixisti!" se nasmeje pijani podban.

"No, amicissime frater," vpraša Tahi, "kdo postane ban?"

"Ni — nič," zajecelja Forčič. "Vsak dan se čujejo drugi glasovi. Sedaj se govori o tem,

sedaj o onem; ti novi bani rastejo čez noč kakor gobe. Zvedel sem v Požunu, da so kraljevi svetovalci tega mnenja, da bo imenovan ali stari Alapič ali pa Matej Keglevič, in tako bo tudi."

"In to bi bilo tudi dobro. Ta dva sta naša."

"Vsak dan," nadaljuje Tahi, "pričakujem pisma od gospoda Batorja, ki mi bo vsekakor naznanil, kaj da imamo upati."

V tem trenutku javi sluga, da želi priti pred gospoda Taha kraljevi oskrbnik Stefan Grdak.

"Grdak?" zavpije Tahi ljuto, "kaj hoče ta stenica zopet od mene? Da mi pokvari obed! Naj le pride, boš vsaj videl, prijatelj podban, s kako vrsto ljudi moram deliti tu gospodstvo."

V sobo stopi Grdak, pokloni se gospodu in tudi gospe Heleni. Tahi premeri prišleca prezirno od nog do glave in reče porogljivo:

"Kaj je zopet, domine Grdak? Kje vas boli? Nekako kisló gledate. Vem, da bom zopet čul kako uradno pridigo."

"Govoriti moram z vami o resnih poslih, magnifice domine, in to po naročilu kraljeve kancelije."

"Govorite svobodno," reče Tahi, izpraznivši čašo, "glejte, tu je samo moja žena in moj porbratim podban."

"Da, da, govorite!" zamrmra Forčič.

"Oprostite, da vas motim, magnifice, a že štirikrat sem hotel priti pred vas. Vsakokrat ste se izognili snidenju, a jaz prihajam v kraljevi službi."

"Da, čujemo," zamrmra Tahi in pomeri zopet upravitelja, ki je stal pred njim.

(Dolge prihodnje)

Fat For The Funnel

At the Consolidated Shipyard in Morris Heights, N. Y., Mike Engel is painting the funnel of a P.C. vessel, or patrol craft, using the special high resistant paint which imparts a hard, glossy surface that defies corrosion and hard wear. The by-products of used kitchen fat are essential ingredients in the manufacture of this paint.

Mali oglasi

AKO POTREBUJETE DOBRA zdravila proti zapeki, poskusite naša. 98c; proti naduhi \$1.25; za želodec \$1.25 za revmatizem \$1.50.

Eclair Drug Co.

7600 ST. CLAIR AVE.

The Union Poultry Market

Ziva in očistena perutnina. Prodajamo na debelo in drobno. Posebnost za občete, zabave in restavracije.

11709 UNION AVE.

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

ROJAKI obiščite

Dorothy's restavracije 15207 St. Clair Ave. blizu Five Points.

kjer boste postreženi z finimi sendviči in okusnimi obedi po zmernih cenah. Odprto 6. zj. do 8. zj.

Dve odrasli osebi

iščeti stanovanje s 4 ali 5 sobami; oba zaposlena. Želi se dobiti v slovenski naselbini. Kdor ima za oddati, naj pokliče MUL. 8389.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Kupi se

ma j h n o varnostno shrambo (safe). Kdor ima naprodaj naj pokliče KENmore 6244.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service 1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377 Ob večerih: ME. 4767

Naprodaj

je 4-kolesni trailer. Zglasite se po 7. uri zvečer na 15811 Trafalger Ave.

KNJIGE po nizkih cenah. — Louis Adamic: My Native Land \$3.75; Gregory Meikens: Baltic Riddle \$2.00; Secret of Soviet Strength 35c, in mnogo drugih knjig. Odprto od 10. zj. do 8. zj. MODERN BOOK STORE 826 Prospect Ave. CHerry 3604

POZOR!

Prinesite vaše ure — budilke v popravilo. Vse delo jamčeno. Ure popravimo v 48 urah v vaše zadovoljstvo.

Garfield Heights Jewelers 4801 TURNEY RD.

TURNEY RD. HARDWARE

Paints — Sporting Goods 4835 Turney Rd.—MI. 8972 Garfield Heights

LASTNIKI RADIJSKIH APARATOV. — Prinesite vaše pokvarjene radio aparate k ekspertnim mehanikom. Popravimo vsakovrstne aparate za dom in avto. Delo jamčeno. Radio Service, 12705 Miles Ave., DI. 8333. Odprto 8.30 zj. do 5.30 zj.; ob torkih in četrtkih do 9. zj.

Lepa prilika

Proda se hiša 6 sob, v dobrem stanju; lepa lota; garaža; blizu Holmes Ave. Cena \$4,800. Takoj \$1,000. Za pojasnila se obrnite na ED F. KOVAC, 960 E. 185 St., KENmore 5030, ali IV. 7330.

POHIŠTVO

za družabno sobo; mohair ali frizea; vsakovrstno pohištvo, moderno in perijodno; modroci, itd. Plačate nekaj takoj, ostalo kadar želite.

LOUIS FURNITURE CO.

12914 Union Ave. Cleveland, Ohio

GOSPODINJE—Za vaše potrebščine obiščite Sabin's Quality Corner Delicatessen Store, 13000 Madison Ave. Tu dobite fino meso za sendviče, pečivo, tobak, cigare, slaščica in grocerije. Odprto od 8. zj. do 10. zj., ob nedeljah 10. zj. do 6. zj.

INSULATION — SIDING

Modroce prenovimo za \$4 in več ter poteljno odejo "comforters" za \$5.99. Pridemo iskati in pripeljemo nazaj.

MODERN BEDDING CO.

3118 Lorain Ave. Cleveland MEloree 7919

Vas selimo kamorkoli in odkoderkoli

Everett Kauffman in Sherman Moving & Storage 1707 Crawford Rd. CE. 4352

STOP Scratching. Relieve Itch Fast. For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other annoying skin troubles, use cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu 48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE 1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

Power Machine operatorice

Presser

na ženskih suknjah in "suits". Dekleta in žene z nekoliko predznanjem imajo prednost. Moderna tovarna, zavarovalnica proti boleznim in nezgodam, ter plačane počitnice.

The Printz Biederman Co.

1974 EAST 61st ST., od Euclid Ave.

PRIDNE GOSPODINJE

dobijo delo za pometanje tovarniških uradov in "lunch room". Plača od ure poleg overtime. Dnevni šift — 8 ur dnevno.

Delo dobi tudi OSKRBNICA od 5:30 pop. do 10:30 zj.

5 ur v soboto. Tedenska plača.

Ako ste dobra gospodinja, ste dobrodošla za intervju.

Geometric Stamping Co.

1111 E. 200 St. IV. 3800

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zj. do 1.40 zj. šest večerov na teden

DOWNTOWN: 750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave. PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas: Tri ure dnevno, 6 dni na teden. PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Ce ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglajate

EMPLOYMENT OFFICE ODPRT 8 zj. do 5. zj. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva so zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

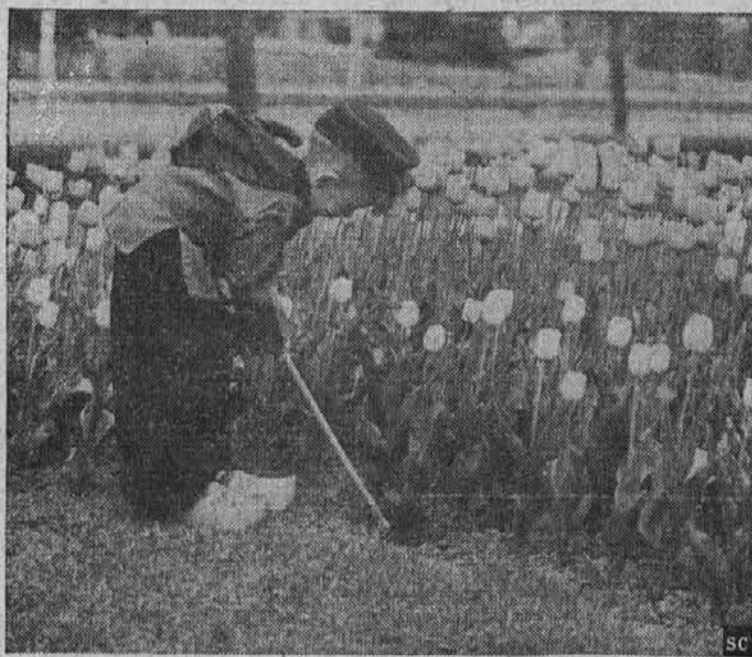
MOŠKI IN ŽENSKKE

STROJNI OPERATORJI. Lahko delo. Plača od ure. Overtime poleg bonusa.

Rausch Nut & Mfg. Co. 863 E. 140 ST.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poravnane ostiše in vse, kar ono predstavlja!

Tulip Time

HOLLAND, MICH.—The colorful beauty of the Tulip Time festival, famous for millions of tulip blooms, and the revival of traditional old world customs, is another war time casualty. Manpower shortages have prevented the planting of tulips in the neatly aligned rows whose riotous color has been enjoyed by millions of visitors. The street scrubbing, klompen dancing, and other Holland Dutch activities of the traditional Tulip Festival have given way to war work. Holland residents are looking forward eagerly to the time when the beauty and gaiety of their famous Tulip Festival will once again be resumed.

★ Kupujte vojne bonde! ★

"I KNOW THE GOVERNMENT WANTS TO SAVE GAS, BUT WE CAN STILL HAVE JUST AS MANY BATHS WITH LESS HOT WATER!"